

Polis ve Özel Güvenlik Görevlilerinin İşbirliği Algıları¹

(Araştırma Makalesi)

Police and Private Security Officers' Cooperation Perception

Doi: 10.29023/alanyaakademik.819075

Uğur DEMİRCİ

Dr. Özel Güvenlik Denetleme Başkanlığı,

ugurdemirci@yahoo.com

Orcid No: 0000-0002-4677-3477

Bu makaleye atfta bulunmak için: Demirci, U. (2021). Polis ve Özel Güvenlik Görevlilerinin İşbirliği Algıları. *Alanya Akademik Bakış*, 5(1), Sayfa No. 325-344.

ÖZET

Anahtar kelimeler:

Polis, Özel güvenlik, İşbirliği

Makale Geliş Tarihi:
02.11.2020

Kabul Tarihi:
30.12.2020

Bu araştırmanın amacı polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliği algıları arasında fark olup olmadığını tespit etmektir. Nicel paradigma çerçevesinde gerçekleştirilen araştırma betimsel tarama deseni şeklinde belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak kullanılan ankette Demirci (2019) tarafından geliştirilen Polis Özel Güvenlik İşbirliği Düzeyi Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Zonguldak ilinde görev yapan polis memurları ile özel güvenlik görevlileri oluşturmuştur. Araştırmada tam sayım örneklem kullanılmıştır. Uygulanan anket neticesinde, polis memurlarından 625, özel güvenlik görevlilerinden 1,323 analize uygun gözlem birimi elde edilmiştir. Elde edilen veri üzerinde gerçekleştirilen analiz polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliği algıları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir. Zonguldak'ta görev yapan polis memurlarının karşılıklı işbirliğine ilişkin algılarının, burada çalışan özel güvenlik görevlilerinin algularından daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırma sonuçları polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin birbirleriyle işbirliği algılarının çeşitli demografik özelliklerine göre de farklılaşığına işaret etmiştir.

ABSTRACT

Keywords:

Police, Private security, Cooperation

The purpose of this study is to determine whether there is a difference between perceptions of mutual cooperation between police officers and private security officers. The research design, conducted within the framework of quantitative paradigm, was set as descriptive survey study. Police Private Security Cooperation Level Scale developed by Demirci (2019) was used in the survey which was the data collection tool. The population of the study includes the police officers and private security officers working at Zonguldak City. Full count sample is conducted in the study. As a result of the questionnaire, for analysis, suitable observation units from 625 police officers and 1,323 private security officers were obtained. Analysis performed on the data revealed that the difference between the perceptions of mutual cooperation between police officers and

¹ Polis Akademisi Başkanlığı Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 22.06.2020 tarih ve 2020/03 sayılı kararı.

private security officers was statistically significant. It has been determined that the police officers', working in Zonguldak, mutual cooperation perception were lower than the private security officers' perception who work there. In addition, the results of the study indicated that the police officers' and the private security officers' mutual cooperation perceptions differed according to their various demographic characteristics too.

1. GİRİŞ

Türkiye’de özel güvenlik sektörü batılı devletlerden daha sonra ortaya çıksa da gelişimi çok hızlı gerçekleşerek günümüzde üç milyar Euro’nun üzerinde bir büyüklüğe erişmiştir. Bu büyümeyle birlikte sektör günümüzde 320,000’in üzerinde bir istihdam sağlamaktadır. Niceliksel olarak büyüme kaydeden sektör aynı zamanda, Dünya’daki trende paralel olarak, daha önceden kamunun inisiyatif ve tekeli arasında olan birçok görevi de üstlenir hale gelmiştir. Türkiye’de özel güvenlik görevlileri kamusal ve yarı kamusal alanlarda görev yapabilmektedir.

Özel güvenlik görevlileri Türkiye’de, üstlendikleri görevlerin mahiyeti ve tabi olmak zorunda oldukları mevzuat hükümleri gereğince polisle ilişki ve işbirliği içerisinde bulunmaktadır. Ayrıca bu denli büyük potansiyele sahip olmasına rağmen sektörün genel güvenliğe katkısının yeterli olmadığı değerlendirilerek Özel Güvenlik Denetleme Başkanlığı tarafından “Polis Özel Güvenlik İşbirliği ve Entegrasyonu Projesi-KAAN” gerçekleştirilmektedir (Demirci, 2020).

Polis ve özel güvenlik görevlileri arasındaki işbirliğini artırarak genel güvenliğe daha yüksek katkı yapmak amacıyla tüm Dünya’da da çeşitli işbirliği projeleri gerçekleştirilmektedir (Montgomery ve Griffiths, 2015; Prenzler ve Sarre, 2012; Tilley ve Hopkins, 1998; Greene vd., 1995; Van den Berg, 1995). Bu projeler genel amaçlarına ulaşma yönünde büyük çoğunlukta başarılı olmaktadır. Ancak bunun yanında az da olsa amacına ulaşamayan çalışmalar da bulunmaktadır (Prenzler ve Sarre, 2012: 163). Bu nedenle işbirliğinin geliştirilmesi gereken yönlerini tespit etmek üzere akademik çalışmalar da yapılması gerekmektedir. Söz konusu çalışmaların bir kısmı polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliğine ilişkin algılarını tespiti yöneliktir (Morley ve Fong, 1995; Nalla ve Hummer, 1999; Mesko vd, 2005; Nalla ve Hwang, 2006; Lee, 2009; Nalla vd., 2009; Manzo, 2010; Van Steden vd., 2015). Yapılan çalışmalarda polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliğine ilişkin algıları tespit edilerek işbirliğinin geliştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır. Bu araştırmalar incelendiğinde sonuçlarının ülkeden ülkeye farklılaştığı görülmüştür. Bu iki unsur arasındaki işbirliğinin şekillenmesine çeşitli sosyolojik ve hukuki faktör etki etmektedir.

Türkiye’de polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin işbirliğine ilişkin karşılıklı algılarının tespiti, var olan polis ve özel güvenlik görevlileri arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi, gerçekleştirilmeye çalışılan KAAN projesi ve geliştirilmesi muhtemel diğer projelerin başarılı olabilmesi amacıyla ihtiyaç duyulacak bilgileri sağlayacak olması sebebiyle önem taşımaktadır. Türkiye’de polis ve özel güvenlik görevlilerinin işbirliğine ilişkin karşılıklı algılarını tespiti yönelik herhangi bir araştırma bulunmamaktadır. Tüm bu nedenlerle bu araştırma “Türkiye’de polis memurları ve özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliği algıları farklılaşmakta mıdır?” sorusuna cevap bulmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizi neticesinde polis memurları özel güvenlik

görevlileriyle olan işbirliklerini orta düzeyde algılarken, özel güvenlik görevlilerinin bu ilişkiyi iyi düzeyde algıladıkları, dolayısıyla karşılıklı algı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca işbirliği algısının polis memurlarının ve özel güvenlik görevlilerinin çeşitli demografik özelliklerine göre de farklılaştığı belirlenmiştir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Polis Özel Güvenlik İşbirliği ve Türkiye'deki Durum

Özel güvenliğin temelleri çok eskilere dayansa da (Johnston, 1992) ticari şekilde bireysel girişime açılarak büyümeye 1970'li yıllarda başlamıştır (Jones ve Newburn, 1995). Süratle büyüyen sektörde 2000'li yıllara gelindiğinde Amerika'da polis sayısının üç katı özel güvenlik görevlisi istihdamına kadar ulaşmıştır (Nalla ve Hummer, 1999). Sektördeki bu büyüme trendi Amerika'da olduğu gibi diğer ülkelerde de aynı ölçüde seyretmiştir. Amerika'da 100,000 kişiye düşen özel güvenlik görevlisi sayısı 582 iken, bu oran Güney Afrika'da 900, Bulgaristan'da 475 ve Kanada'da 432'dir (Sarre ve Prenzler, 2009). Aynı dönemde Avrupa'da 1,454,000 özel güvenlik görevlisinin istihdam edildiği bilinmektedir (CoESS, 2009:7). Günümüzde özel güvenlik sektörü Amerika, İngiltere ve Avustralya'da en büyük güvenlik sağlayıcısıdır (Sarre ve Prenzler, 2011:92). Bununla birlikte Dünya'da özel güvenlik görevlileri polisin yaptığı görevlerin neredeyse tümünü yerine getirir hale gelmiştir (Button, 2008).

Günümüzde özel güvenlik görevlileri AVM'ler gibi yarı kamusal alanlar ile hava alanları, parklar, bahçeler gibi birçok kamusal alanda çalışır hale gelmiştir. Birçok ülkede özel güvenlik görevlileri sokak devriyesi ifa etmekte, kamu araçlarını korumakta ve hükümlü nakli gerçekleştirmektedir (Sarre, 2011:3). Özel güvenlik görevlileri çalıştıkları bu alanlarda kamu gücü kullanmaya başlamışlardır (Stenning, 2000). Dünyanın birçok ülkesinde genel kolluğun görevlerini üstlenen özel güvenlik görevlileri artık günümüzde suç önleme mekanizmalarının önemli bir paydaşı ve ceza sistemlerinin kilit unsuru haline gelmiştir (Sarre, 2011; Stenning, 2000).

Polis ve özel güvenlik görevlilerinin üstlendikleri çoğu görevin birbirleriyle çakışması (Nalla ve Newman, 1990) bu iki unsurun birbirleriyle olan ilişkilerini artırmıştır (Nall ve Newman, 1991). Günümüzde havaalanları ve spor müsabakaları gibi alanlarda beraber çalışabilen polis ve özel güvenlik görevlilerinin kamu güvenliğine olan katkılarının artırılması amacıyla da projeler geliştirilir hale gelmiştir. İngiltere'de gerçekleştirilen Griffin Projesi (Sarre ve Prenzler, 2011) başta olmak üzere tüm Dünyada çok çeşitli işbirliği projesi geliştirilmiştir (Griffiths ve Montgomery, 2015; Prenzler ve Sarre, 2012; Tilley ve Hopkins, 1998; Greene vd., 1995; Van den Berg, 1995). Söz konusu projelerin büyük çoğunluğunun genel amaçlarına ulaşarak başarılı oldukları bilinmektedir (Chinwokwu, 2018).

Türkiye'de özel güvenliğin gelişimi Dünya'dakine göre geç dönemde gerçekleşmiş olsa da gelişim hızı Dünya trendine yakın görünmektedir. Türkiye'de 2004 yılında çıkarılan Kanun ile özel teşebbüse açılan alan hızla büyüyerek büyük bir sektör haline gelmiştir. 2004 yılında 15 olan Türkiye'deki özel güvenlik şirket sayısı 2018 yılına gelindiğinde 1,429'a ulaşmış, fiilen çalışan özel güvenlik görevlisi sayısı da 312,000'in üzerine çıkmıştır (Demirci ve Tekiner, 2019). Türk özel güvenlik sektörünün büyüklüğünün günümüzde üç milyar Euro'dan fazla olduğu tahmin edilmektedir (CoESS, 2015).

Türkiye’de özel güvenlik sektörü tüm alanlarıyla devletin kontrolündedir. 5188 sayılı Kanun gereği bir yerde özel güvenlik hizmeti verilmesi, bu hizmeti verecek şirketin kurulması ve özel güvenlik görevlisi olunabilmesi için mutlaka devletin ilgili mercilerinden izin alınması gerekmektedir. Bu alanda faaliyet gösteren tüm unsurlar ayrıca devletin denetimine tabidir. Öncelikle bu denetim ve izin mekanizmaları sebebiyle Türkiye’de özel güvenlik görevlileri ve polis memurları arasında kaçınılmaz bir ilişki oluşmaktadır. Bununla birlikte 5188 sayılı Kanun gereği özel güvenlik görevlileri genel güvenliği tamamlayıcı mahiyette görev yapmaktadırlar. Bu bağlamda görevli oldukları alanlarda meydana gelen olayları derhal genel kolluğa bildirmek ve genel kolluğun olay yerine gelmesine müteakip onların emir ve komutalarına girmek durumundadırlar. Bu durum da polis ile özel güvenlik görevlilerinin ilişkili olduğu bir diğer alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Türkiye’de özel güvenlik görevlileri spor müsabakaları ve hava alanlarında polisle birlikte onların nezaretinde görev yapabilmektedirler.

Kamu yöneticileri tarafından Türkiye’de polis memurları ve özel güvenlik görevlileri arasındaki işbirliğine dayalı ilişkinin genel güvenliğe olumlu katkı yapacak düzeyde olmadığı ve geliştirilmesi gerektiğinin değerlendirilmesi üzerine 2019 yılında “Polis Özel Güvenlik İşbirliği ve Entegrasyonu Projesi-KAAN” gerçekleştirilmiştir (Demirci, 2000). İlk olarak İstanbul’da başlayan bu proje, halihazırda 30 ilde 1,794 noktada 7,696 polis memuru ve 57,745 özel güvenlik görevlisinin katılımıyla devam etmektedir. Nihai amaç, 81 ilde çalışan tüm özel güvenlik görevlilerinin proje kapsamına alınarak polisle işbirliğinin geliştirilmesidir.

2.2. Polis Memurları ve Özel Güvenlik Görevlilerinin Karşılıklı İşbirliği Algılarının Önemi ve İlgili Araştırmalar

Polis memurları ile özel güvenlik görevlileri arasında gerçekleştirilecek işbirliğinin istenilen düzeye ulaşabilmesi için gerekli tedbirleri alabilmek amacıyla iki unsur arasındaki karşılıklı beklentilerin tespit edilmesi önem taşımaktadır. Copeland ve arkadaşları (2007) işbirliği projelerinin yöneticiler tarafından ortaya konulmasına rağmen, başarılı bir işbirliğinin ancak bu işbirliğini gerçekleştirecek olan polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin tutum ve davranışlarına bağlı olduğunu ifade etmektedir. Bununla birlikte bu iki unsur arasındaki karşılıklı işbirliği hesapverilebilirlik ve amaç birliğine (Paek vd., 2019), hatta karşılıklı güvene dayanmaktadır (Bovaird, 2004; Brinkerhoff ve Brinkerhoff, 2011). Bu nedenlerle, polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliği algılarında oluşacak farklılık, gerçekleştirilmeye çalışılan işbirliğini zora sokma potansiyeline sahiptir (Mraoviç vd., 2017:203). Bu bağlamda polis ve özel güvenlik görevlilerinin aralarında var olan ilişki ve işbirliğini hangi düzeyde algıladıklarına ilişkin çalışmalar yapılmıştır. Böylece polis özel güvenlik ilişkisinin ve işbirliğinin geliştirilebilecek yönleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Polis ve özel güvenlik görevlilerinin arasındaki ilişkinin doğası gereği bu yönde yapılan çalışma sonuçları ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir.

A.B.D. California’da görev yapan polis memurları ile özel güvenlik görevlileri arasındaki kötü ilişki ve işbirliğinin nedenlerini ortaya çıkartmak üzere yapılan bir araştırma sonucunda, polis memurlarının özel güvenlik görevlilerine güvenmedikleri ve onların yeterli eğitim düzeyine sahip olmadıklarına inandıkları; özel güvenlik görevlilerinin de polis memurlarıyla olan işbirliğini iletişim eksikliğinin etkilediğini ifade ettikleri ortaya konmuştur (Morley ve Fong, 1995).

A.B.D. Midwestern’de yapılan bir araştırmada, özel güvenlik görevlilerinin polislerle olan işbirliğini pozitif olarak nitelendirdikleri, ancak polis memurlarının kendileriyle pozitif şekilde işbirliğine yanaşmadıkları, polis memurlarının ise özel güvenlik görevlilerinin kendileriyle pozitif ilişki içerisinde olduklarını ifade ettikleri, bununla beraber her iki tarafın da var olan işbirliğinin geliştirilmesi yönünde çaba sarf edilmesi gerektiğini düşündükleri belirlenmiştir (Nalla ve Hummer, 1999).

Slovenya’da yapılan bir araştırmada polis memurlarının özel güvenlik görevlilerini eşit ortak olarak görmedikleri ve özel güvenlik görevlilerinin aralarındaki işbirliğini polis memurlarına göre daha pozitif algıladıkları tespit edilmiştir (Mesko vd, 2005). Kore’de gerçekleştirilen bir başka çalışmada hem polis memurlarının hem özel güvenlik görevlilerinin aralarındaki işbirliğini olumlu olarak algıladıkları, mevcut işbirliğinin gelişebileceğine ilişkin inançlı oldukları ve bu nedenlerle ilişkiyi geliştirmek amaçla iki tarafın da teşvik edilmesini önerdikleri belirlenmiştir (Nalla ve Hwang, 2006). Kore’de yapılan bir diğer çalışma polis memurlarının özel güvenlik görevlilerini kendilerinin tamamlayıcısı olarak görmelerine rağmen özel güvenlik görevlilerinin kamu güvenliğinden çok bireysel güvenliğe yoğunlaştıklarını düşündükleri ortaya konmuştur (Lee, 2009).

A.B.D., Kore ve Slovenya’da görev yapan polisler ile özel güvenlik görevlileri arasındaki işbirliğini tarafların nasıl algıladıklarını karşılaştırmalı olarak araştıran bir diğer çalışmada üç ülkedeki polis memurlarının da özel güvenlik görevlilerini suç önleme konusunda ortak olarak algıladıkları, tüm özel güvenlik görevlilerinin de polise destek olmak istedikleri ve toplum destekli polislik kapsamında polise ulaşmaya çalıştıkları tespit edilmiştir (Nalla vd., 2009).

Kanada’da gerçekleştirilen bir araştırmada özel güvenlik görevlilerinin yaptıkları işin polisleriyle aynı olduğuna inanmaları nedeniyle polisleri takım arkadaşı olarak gördükleri belirlenmiştir (Manzo, 2010). Hollanda’da yapılan bir diğer araştırmada ise polis memurlarının özel güvenlik görevlilerine tepeden bakarken özel güvenlik görevlilerinin polis memurlarına hayranlıkla baktıkları tespit edilmiştir (Van Steden vd., 2015).

Yapılan alan yazın incelemesinden edinilen kanaatle araştırmanın ilk hipotezi aşağıdaki şekilde oluşturulmuştur;

H1. Türkiye’de polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliğine ilişkin algıları farklılaşmaktadır.

Alan yazın incelendiğinde polis memurlarının ve özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliği algılarının demografik özelliklerine göre farklılaştığını ortaya koyan bazı araştırmaların da bulunduğu görülmektedir (Paek, Nalla ve Lee, 2020; Nalla ve Hwang, 2006; Nalla ve Hummer, 1999). Paek ve arkadaşları (2020) yaptıkları çalışmada özel güvenlik görevlilerinin yaş ve eğitim düzeylerinin kendilerinin polisle işbirliği algıları üzerinde etkili olduğunu tespit etmiştir. Nalla ve Hwang (2006) her ne kadar özel güvenlik görevlilerinin yaşlarına göre kendilerinin polisle işbirliği algılarının farklılaşmadığını tespit etmiş olsa da katılımcıların eğitim düzeylerine, çalışma sürelerine ve medeni durumlarına göre söz konusu algılarının farklılaştığını belirlemiştir. Nalla ve Hummer (1999) yapmış oldukları çalışmada polis memurlarının çalışma sürelerine göre özel güvenlikle işbirliği algılarının farklılaştığını tespit etmiştir.

Yukarıda bahsedilen alan yazın incelemesi neticesinde araştırmının ikinci hipotezi aşağıdaki şekilde oluşturulmuştur;

H2. Polis memurlarının ve özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliğine ilişkin algıları demografik özelliklerine göre farklılaşmaktadır.

3. YÖNTEM

3.1. Amaç ve Örneklem

Bu araştırmanın amacı polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin, aralarındaki işbirliğini hangi düzeyde algıladıklarını ortaya koymaktır. Polis memurlarının ve özel güvenlik görevlilerinin algıladıkları işbirliği düzeyinin demografik değişkenlere (Yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi ve çalışma süresi) göre farklılaşıp farklılaşmadığı da ayrıca analize tabi tutulacaktır. Araştırma, nicel paradigma çerçevesinde betimsel tarama deseni şeklinde belirlenmiştir.

Araştırmanın evrenini Zonguldak'ta görev yapan polis memurları ile özel güvenlik görevlileri oluşturmuştur. Araştırmanın yapıldığı dönemde Türkiye'de başlatılmış olan KAAN Projesi Zonguldak'ta henüz hayata geçirilmemiştir. Bununla birlikte bu ilde polis memurları ile özel güvenlik görevlileri arasında rutin ilişkinin dışında işbirliğini geliştirmeye yönelik özel bir çalışma da bulunmamaktadır.

Araştırmada tam sayım örneklem kullanılmıştır. Temmuz 2020 tarihi itibarıyla Zonguldak'ta 1,170 polis memuru ve 1,971 özel güvenlik görevlisi görev yapmaktadır. Polis Akademisi Başkanlığı Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 22/06/2020 tarih ve 2020/03 Sayılı Karar alındıktan sonra, araştırma kapsamında çevrimiçi hazırlanmış olan anket, 2020 yılı Temmuz ayı başında Zonguldak Emniyet Müdürlüğü Özel Güvenlik Şube Müdürlüğü'ne gönderilerek, bu ilde görev yapan tüm polis memurları ve özel güvenlik görevlilerine ulaştırılması talep edilmiştir. Zonguldak Özel Güvenlik Şube Müdürlüğü personeli tarafından anket tüm ilgililere duyuru yapılmak suretiyle iletilmiştir. Böylece evrene yansız olarak erişmek amaçlanmıştır. Anket, katılımın devam etmediğinin anlaşıldığı 2020 yılı Temmuz ayı sonunda erişime kapatılmıştır. Süre sonunda analize uygun 1,948 (625 polis memuru, 1,323 özel güvenlik görevlisi) gözlem birimi elde edilmiştir. 5000 evren büyüklüğü için .05 örnekleme hatasına göre 357 örneklem büyüklüğü yeterli görülmektedir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004: 05). Bu sonuçlara göre elde edilen her iki örneklem büyüklüğünün evreni temsil etme yeteneğinin bulunduğu değerlendirilmiştir.

3.2. Veri Toplama Aracı

Araştırma verisi anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma kapsamında iki ayrı anket formu hazırlanmıştır. Her iki formda da demografik özelliklere ilişkin dört soru yer almaktadır. Özel güvenlik görevlileri için hazırlanmış formda Demirci'nin (2019) geliştirmiş olduğu Polis Özel Güvenlik İşbirliği Düzeyi Ölçeği kullanılmıştır. Polis memurları için hazırlanan formda ise Demirci'nin (2019) özel güvenlik görevlileri için geliştirmiş olduğu Polis Özel Güvenlik İşbirliği Düzeyi Ölçeğinden uyarlanan yeni ölçek kullanılmıştır. Her iki formda da toplam 9 ifade yer almaktadır.

Polis Özel Güvenlik İşbirliği Düzeyi Ölçeği, Demirci (2019) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin beş ifadesi ve tek boyutu bulunmaktadır. Orijinal ölçeğin Cronbach Alpha değeri .925'tir. Bu araştırmada kullanılan ölçeğin Cronbach Alpha değeri ise .937 olarak tespit edilmiştir. Bu elde edilen değerler ışığında ölçeğin yeterli güvenilirlik derecesine sahip

olduğu değerlendirilmiştir. Yapılan normallik testinde ölçek maddelerine ilişkin tüm skewness ve kurtosis değerleri +1.5 ile -1.5 arasında gerçekleştiğinden verilerin normal dağılım gösterdiği anlaşılmıştır (Tabachnick ve Fidell, 2013).

Polis memurları için hazırlanan ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliğini test etmek amacıyla öncelikle “varimax” döndürme işlemiyle Açıklayıcı Faktör Analizi, akabinde de Doğrulamalı Faktör Analizi gerçekleştirilmiştir. Açıklayıcı Faktör Analizi kapsamında elde edilen KMO örneklem yeterliliği istatistiği sonuçlarına göre maddeler arası bağlantıların faktör analizine yüksek düzeyde uyumluluk gösterdiği tespit edilmiştir (KMO=0.861). Bartlett Küresellik Test sonucu da maddeler arasındaki ilişki düzeyinin yeterli olduğuna işaret etmiştir (Ki-kare 1,655.925/10; $p < 0.001$). Tek boyutlu olarak oluşan ölçek toplam varyansın %68.7’sini açıklamaktadır. Ölçek maddelerine ilişkin faktör yük değerleri Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Polis Memurları İçin Oluşturulan Ölçeğe İlişkin Faktör Yük Değerleri ile Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Madde	Faktör yük değeri	Çarpıklık	Basıklık
Görevim esnasında özel güvenlik görevlileriyle yeterli iletişimi sağlayabilirim.	.662	-.597	-.300
Genel olarak özel güvenlik-polis işbirliği üst seviyededir.	.745	-1.089	.892
Özel güvenliğe her ihtiyaç duyduğumda yeterli desteği hissederim.	.762	-.316	-.787
Görevimle ilgili olarak karşılaştığım özel güvenlik görevlileriyle kolayca anlaşırız.	.800	-.425	-.824
Görevim esnasında karşılaştığım zorlukları aşmamda özel güvenlik görevlileri bana her zaman yardımcı olur.	.857	-1.013	.548

Ölçeğin Açıklayıcı Faktör Analiziyle elde edilen yapısı Doğrulamalı Faktör Analiziyle Test edilmiştir. Doğrulamalı Faktör Analizinde en yüksek olasılık kestirim (Maximum likelihood) tekniği kullanılmıştır. Bu tekniğin uygulanabilmesi için verilerin normal dağılımı gereklidir. Bu amaçla normallik testi gerçekleştirilmiştir. Tablo 1 incelendiğinde her bir maddenin çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1.5 ile +1.5 arasında gerçekleştiği anlaşıldığından verilerin normal dağıldığı değerlendirilmiştir (Tabachnick ve Fidell, 2013).

Ölçeğe ilişkin Doğrulamalı Faktör Analizi sonucu elde edilen değerler Tablo 2’de sunulmuştur. Tablo 2 incelendiğinde ölçeğe ilişkin ki kare istatistiğinin serbestlik derecesine oranının CMIN/DF (X^2/df) 1.736; NFI değerinin .997; RFI değerinin .990; TLI değerinin .996; CFI değerinin .999 ve RMSEA değerinin .034 şeklinde gerçekleştiği görülmektedir. Bu değerler ışığında ölçeğin mükemmel uyum değerlerini sağladığı görülmektedir. Bu haliyle ölçeğin Cronbach Alpha değeri .884 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 2. Yeni Oluşturulan Ölçeğe İlişkin Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

X2	df	CMIN/DF	NFI	RFI	TLI	CFI	RMSEA
5.207	3	1.736	.997	.990	.996	.999	.034
Kabul edilebilir		<5	>.90	>.90	>.90	>.90	<.08
Mükemmel uyum		<3	>.95	>.95	>.95	>.95	<.05

3.3.Veri Analizi

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen veri analizinde ANOVA, t-Testi TUKEY Testi, Welch Testi ve Tamhane Testi kullanılmıştır. Karşılaştırılacak grup sayısı iki olduğunda t Testi kullanılırken bu grup sayısı ikiden fazla olduğunda ANOVA testi; ANOVA Testi sonucunda gruplar arasında istatistiksel anlamda bir fark tespit edildiğinde, bu farkın hangi gruplardan kaynaklandığını anlamak amacıyla çoklu karşılaştırma testleri kullanılmaktadır. Çoklu karşılaştırma yapmak amacıyla verilerin varyans homojenliği sağlandığında TUKEY Testinin, varyans homojenliği sağlanmadığında Tamhane Testi çoklu karşılaştırma testinin kullanılması tercih edilmiştir (Gündoğdu, 2014).

4. BULGULAR VE ANALİZ

Araştırmaya katılan polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin çoğu erkek (%91.6; 77.2) iken, polis memurlarının çoğu lisans mezunu (%70.9), özel güvenlik görevlilerinin ise çoğu lise mezunudur (%68.5) (Bkz Tablo 6 ve 9).

Polis memurlarının özel güvenlikle işbirliği algıları ile özel güvenlik görevlilerinin polisle işbirliği algıları arasında fark olup olmadığını tespit etmek üzere t Testi gerçekleştirilmiştir. T Testi sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur. Tablo 3 incelendiğinde polis memurlarının özel güvenlikle işbirliği algıları ile özel güvenlik görevlilerinin polisle işbirliği algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunduğu, özel güvenlik görevlilerinin polisle işbirliği algılarının polis memurlarının bu yöndeki algılarından daha yüksek olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 3. Katılımcıların Polis Özel Güvenlik İşbirliği Algılarında Fark Olup Olmadığını Tespite İlişkin t Testi Sonuçları

	N	X	Ss	F	t	p
Polis memurları	625	3.38	.801	15.586	-16.481	.000
Özel güvenlik görevlileri	1323	4.02	.814			

$p < .05$

Polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin, Polis Özel Güvenlik İşbirliği Algı Düzeyi Ölçeğine vermiş oldukları cevaplar çerçevesinde ölçek maddeleri bağlamında fark olup olmadığını tespit etmek üzere madde bazlı t Testi yapılmıştır (Bkz. Tablo 4). Tüm ölçek maddelerinde polis memurlarından daha yüksek ortalamaya sahip oldukları görülmüştür. Ölçek maddeleri tek tek incelendiğinde polis memurlarının ve özel güvenlik görevlilerinin görevleri esnasında karşı tarafla yeterli iletişim sağlama konusunda yüksek düzeyde (3.67; 4.10) algıya sahip olmalarına rağmen, özel güvenlik görevlilerinin kurulan iletişimin yeterli olduğuna ilişkin polis memurlarından daha yüksek algıya sahip oldukları ifade edilebilir.

Polis memurlarının genel işbirliği algıları orta (3.20) düzeyde gerçekleşmişken özel güvenlik görevlilerinin genel işbirliğine ilişkin algılarının yüksek (3.84) düzeyde gerçekleştiği, polis memurlarının işbirliği düzeyini özel güvenlik görevlileri kadar iyi olarak değerlendirmedikleri ifade edilebilir. Polis memurları ihtiyaç duyduklarında özel güvenlik görevlilerinden yeterli desteği hissetme konusunda orta düzeyde (3.08) algıya sahipken özel güvenlik görevlileri desteğe ihtiyaç duyduklarında polis memurlarından yeterli desteği hissetme konusunda yüksek düzeyde (4.03) algıya sahip oldukları tespit edilmiştir. Hem polis memurları ve hem özel güvenlik görevlileri karşı tarafla anlaşma konusunda yüksek düzeyde (3.62; 4.08) algıya sahip olmakla birlikte, özel güvenlik görevlilerinin polis memurlarına göre daha yüksek düzeyde karşı tarafla anlaştığı algısına sahiptirler. Özel güvenlik görevlileri karşılaştıkları zorlukları aşma konusunda polis memurlarının desteğini yüksek düzeyde (4.04) algılamakta polis memurları karşı tarafın desteğini orta düzeyde (3.31) algılamaktadırlar. Ulaşılan bu sonuçlara göre H₁ hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Ölçek Maddelerine Vermiş Oldukları Cevaplarda Meslekleri Bağlamında Fark Olup Olmadığını Tespite Yönelik t Testi Sonuçları

		Polis memurları X/Ss	Özel güvenlik görevlileri X/Ss	F	t	p
1	Görevim esnasında özel güvenlik görevlileriyle yeterli iletişimi sağlayabilirim.	3.67/1.013		25.734	-8.937	.000
	Görevim esnasında polislerle yeterli iletişimi sağlayabilirim.		4.10/.929			
2	Genel olarak özel güvenlik-polis işbirliği üst seviyededir.	3.20/1.016		28.305	-13.217	.000
			3.84/.997			
3	Özel güvenliğe her ihtiyaç duyduğumda yeterli desteği hissederim.	3.08/1.010		77.406	-20.092	.000
	Polise her ihtiyaç duyduğumda yeterli desteği hissederim.		4.03/.898			
4	Görevimle ilgili olarak, karşılaştığım özel güvenlik görevlileriyle kolayca anlaşırım.	3.62/.850		20.660	-11.331	.000

	Görevimle ilgili olarak, karşılaştığım polislerle kolayca anlaşırız.		4.08/.841			
5	Görevim esnasında karşılaştığım zorlukları aşmamda özel güvenlik görevlileri bana her zaman yardımcı olur.	3.31/.950		67.458	-16.064	.000
	Görevim esnasında karşılaştığım zorlukları aşmamda polis her zaman bana yardımcı olur.		4.04/.887			

$p < .05$

Polis memurlarının özel güvenlikle işbirliği algılarının cinsiyetlerine göre farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek üzere t Testi yapılmıştır. Bununla birlikte yaşları, eğitim düzeyleri ve çalışma sürelerinde özel güvenlikle işbirliği algılarının farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek için öncelikle varyans homojenliği testi gerçekleştirilmiştir. Levene Testi sonuçlarının sunulduğu Tablo 5 incelendiğinde polis memurlarına uygulanan ölçekten elde edilen veriye ait varyansın homojen dağıldığı anlaşılmaktadır. Bu sonuçlar ışığında polis memurlarının yaşlarına, eğitim düzeylerine ve çalışma sürelerine göre özel güvenlik işbirliği algılarının farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek üzere ANOVA Testi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 5. Polis Memurlarına Uygulanan Ölçeğe İlişkin Varyans Homojenliği Testi Sonuçları

	Levene istatistiği	df1	df2	p
Yaş	.379	3	622	.768
Eğitim düzeyi	1.006	3	622	.390
Çalışma süresi	2.077	3	622	.102

$p < .05$

Polis memurlarının demografik özelliklerine ilişkin istatistikler ile kendilerinin özel güvenlikle işbirliği algı düzeylerinin belirtildiği Tablo 6 incelendiğinde polis memurlarının özel güvenlikle işbirliği algılarının orta (3.38) düzeyde gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte polis memurlarının özel güvenlik işbirliği algılarının cinsiyet ve çalışma sürelerine göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı söylenebilir. Kadın polis memurlarının erkeklere göre özel güvenlik işbirliği algıları daha yüksektir. Polis memurlarının çalışma sürelerine göre özel güvenlik işbirliği algılarının hangi gruplara göre farklılaştığını tespit etmek üzere TUKEY testi yapılmıştır. Bu testin sonuçlarının yer aldığı Tablo 7 incelendiğinde 6-10 yıl arasında iş tecrübesine sahip polis memurlarının diğer grupların tümünden daha düşük özel güvenlik işbirliği algısına sahip oldukları; bir yıl ve altı iş

tecrübesine sahip olanlar ile 11 yıl ve üzeri iş tecrübesine sahip olanlardan daha düşük olduğu görülebilir.

Tablo 6. Polis Memurlarının Demografik Özellikleri ve Polis Özel Güvenlik İşbirliği Algılarına İlişkin Analiz Sonuçları

POLİS ÖZEL GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ALGISI	Polis Memurları	N	X	Ss	F	t	p
	<i>Genel</i>	625	3.38	.801			
	<i>Yaş</i>						
	18-23 arası	14(%2.2)	3.10	.897	1.440		.230
	24-29 arası	281(%44.9)	3.39	.801			
	30-35 arası	125(%20)	3.28	.807			
	36 ve üzeri	205(%32.8)	3.43	.795			
	<i>Cinsiyet*</i>						
	Erkek	573(%91.6)	3.36	.810	2.751	-2.252	.028
	Kadın	52(%8.3)	3.58	.675			
	<i>Eğitim düzeyi</i>						
	İlköğretim				1.078		.358
	Lise	22(%3.5)	3.12	.803			
	Ön lisans	132(%21.1)	3.33	.734			
	Lisans	443(%70.9)	3.39	.816			
	Lisansüstü	28(%4.5)	3.47	.901			
	<i>Çalışma süresi*</i>						
	1 yıl ve altı	140(%2.2)	3.47	.730	3.389		.018
	2-5 yıl arası	186(%29.8)	3.33	.844			
	6-10 yıl arası	64(%10.2)	3.12	.812			
11 yıl ve üzeri	235(%37.6)	3.42	.797				

$p < .05$

Tablo 9 incelendiğinde özel güvenlik görevlilerinin polis işbirliği algılarının iyi (4.02) düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte özel güvenlik görevlilerinin polis işbirliği algılarının araştırma kapsamındaki tüm demografik değişkenlere göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür. Araştırma kapsamındaki kadın özel güvenlik görevlilerinin polis işbirliği algılarının erkeklerden daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

Tablo 7. Polis Memurlarının Çalışma Sürelerine Göre Özel Güvenlik İşbirliği Algılarının Hangi Gruplarda Farklılaştığını Tespite Yönelik TUKEY Testi Sonuçları

	Değişkenler	Ortalamalar arası fark	Sig.
1 yıl ve altı	2-5 yıl arası	.1441	.370
	6-10 yıl arası	.3555*	.017
	11 yıl ve üzeri	.0530	.925
2-5 yıl arası	1 yıl ve altı	-.1441	.370
	6-10 yıl arası	.2113	.260
	11 yıl ve üzeri	-.0911	.649
6-10 yıl arası	1 yıl ve altı	-.3555*	.017
	2-5 yıl arası	-.2113	.260
	11 yıl ve üzeri	-.3025*	.037
11 yıl ve üzeri	1 yıl ve altı	-.0530	.925
	2-5 yıl arası	.0911	.649
	6-10 yıl arası	.3025*	.037

$p < .05$

Özel güvenlik görevlilerinin polisle işbirliği algılarının cinsiyetlerine göre farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek üzere t Testi; polisle işbirliği algılarının yaşlarına, eğitim düzeylerine ve çalışma sürelerine göre farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek için öncelikle varyans homojenliği testi yapılmıştır. Tablo 8’de sunulan Levene Testi sonuçları, özel güvenlik görevlilerine uygulanan ölçekten elde edilen veriye ait varyansın homojen dağılımadığına işaret etmektedir. Bu nedenle özel güvenlik görevlilerinin polisle işbirliği algılarının yaş, eğitim düzeyi ve çalışma sürelerinde farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmek üzere Welch Testi gerçekleştirilmiştir. Welch Testi sonuçları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 8. Özel Güvenlik Görevlilerine Uygulanan Ölçeğe İlişkin Varyans Homojenliği Testi Sonuçları

	Levene istatistiği	df1	df2	p
Yaş	2.991	3	1319	.030
Eğitim düzeyi	3.317	4	1318	.010
Çalışma süresi	4.471	3	1319	.004

$p < .05$

Tablo 9. Özel Güvenlik Görevlilerinin Demografik Özellikleri ve Polis Özel Güvenlik İşbirliği Algısına İlişkin Analiz Sonuçları

POLİS ÖZEL GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ALGISI	ÖZEL	N	X	Ss	Welch/F	t	p
	<i>Genel</i>	1323	4.02	.814			
	<i>Yaş*</i>						
	18-23 arası	39(%2.9)	4.44	.564	12.609		.000
	24-29 arası	233(17.6)	4.16	.722			
	30-35 arası	482(36.4)	3.90	.885			
	36 ve üzeri	569(%43)	4.04	.784			
	<i>Cinsiyet*</i>						
	Erkek	1022(%77.2)	3.98	.829	.552	-3.082	.002
	Kadın	301(%22.8)	4.14	.753			
	<i>Eğitim düzeyi*</i>						
	İlköğretim	101(%7.6)	4.23	.736	5.305		.004
	Lise	916(%68.5)	4.02	.824			
	Ön lisans	202(%15.3)	4.04	.702			
	Lisans	100(%7.6)	3.77	.949			
	Lisansüstü	4(%0.3)	4.70	.476			
	<i>Çalışma süresi*</i>						
	1 yıl ve altı	274(%20.7)	4.19	.810	6.130		.000
	2-5 yıl arası	351(%26.5)	4.04	.794			
	6-10 yıl arası	414(%31.3)	3.91	.876			
11 yıl ve üzeri	284(%21.5)	3.99	.721				

$p < .05$

Özel güvenlik görevlilerinin polis işbirliği algılarının yaşlarına, eğitim düzeylerine ve çalışma sürelerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek üzere Tamhane Testi yapılmıştır. Sonuçların yer aldığı Tablo 10 incelendiğinde 24-29 yaş arasında olan özel güvenlik görevlileriyle 36 ve üzerindeki arasında anlamlı bir fark oluşmadığı, diğer tüm gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu anlaşılmaktadır. Grup ortalamaları ve ortalamalar arası farklar genel olarak özel güvenlik görevlilerinin yaşları yükseldikçe polisle olan işbirliği algılarının azaldığını göstermektedir.

Tablo 10. Özel Güvenlik Görevlilerinin Yaşlarına Göre Polis Özel Güvenlik İşbirliği Algılarının Hangi Gruplarda Farklılaştığını Tespite Yönelik Tamhane Testi Sonuçları

	Değişkenler	Ortalamalar arası fark	Sig.
--	-------------	------------------------	------

18-23 arası	24-29 arası	.2839*	.042
	30-35 arası	.5426*	.000
	36 ve üzeri	.4034*	.001
24-29 arası	18-23 arası	-.2839*	.042
	30-35 arası	.2587*	.000
	36 ve üzeri	.1194	.211
30-35 arası	18-23 arası	-.5426*	.000
	24-29 arası	-.2587*	.000
	36 ve üzeri	-.1392*	.044
36 ve üzeri	18-23 arası	-.4034*	.001
	24-29 arası	-.1194	.211
	30-35 arası	-.1392*	.044

$p < .05$

Bir yıl ve altı çalışma süresine sahip özel güvenlik görevlilerinin polisle işbirliği algılarının diğer tüm gruplardan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığı, diğer gruplar arasında herhangi bir fark oluşmadığı tespit edilmiştir. Grup ortalamaları ve ortalamalar arasındaki farklar incelendiğinde sadece bir yıl ve altı çalışma deneyimine sahip özel güvenlik görevlilerinin polisle işbirliği algılarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir (Bkz. Tablo 11).

Sadece ilköğretim mezunu olan özel güvenlik görevlileriyle lisans mezunu olanların polisle işbirliği algıları arasında istatistiksel olarak fark bulunduğu, diğer gruplar arasında herhangi bir fark bulunmadığı anlaşılmaktadır (Bkz. Tablo 12).

Tablo 11. Özel Güvenlik Görevlilerinin Çalışma Sürelerine Göre Polis Özel Güvenlik İşbirliği Algılarının Hangi Gruplarda Farklılaştığını Tespite Yönelik Tamhane Testi Sonuçları

	Değişkenler	Ortalamalar arası fark	Sig.
İlköğretim	Lise	.2089	.082
	Ön lisans	.1831	.332
	Lisans	.4597*	.002
	Lisansüstü	-.4742	.773
Lise	İlköğretim	-.2089	.082
	Ön lisans	-.0257	1.000
	Lisans	.2508	.118
	Lisansüstü	-.6831	.479
Ön lisans	İlköğretim	-.1831	.332

	Lise	.0257	1.000
	Lisans	.2765	.102
	Lisansüstü	-.6574	.501
Lisans	İlköğretim	-.4597*	.002
	Lise	-.2508	.118
	Ön lisans	-.2765	.102
	Lisansüstü	-.9340	.196
Lisansüstü	İlköğretim	.4742	.773
	Lise	.6831	.479
	Ön lisans	.6574	.501
	Lisans	.9340	.196

Tablo 12. Özel Güvenlik Görevlilerinin Eğitim Düzeylerine Göre Polis Özel Güvenlik İşbirliği Algılarının Hangi Gruplarda Farklılaştığını Tespite Yönelik Tamhane Testi Sonuçları

	Değişkenler	Ortalamalar arası fark	Sig.
1 yıl ve altı	2-5 yıl arası	.1518	.111
	6-10 yıl arası	.2738*	.000
	11 yıl ve üzeri	.1981*	.014
2-5 yıl arası	1 yıl ve altı	-.1518	.111
	6-10 yıl arası	.1219	.237
	11 yıl ve üzeri	.0463	.970
6-10 yıl arası	1 yıl ve altı	-.2738*	.000
	2-5 yıl arası	-.1219	.237
	11 yıl ve üzeri	-.0756	.763
11 yıl ve üzeri	1 yıl ve altı	-.1981*	.014
	2-5 yıl arası	-.0463	.970
	6-10 yıl arası	.0756	.763

Polis memurlarının ve özel güvenlik görevlilerinin aralarındaki işbirliği algılarının demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin olarak yapılan analizlerin sonuçları ışığında H₂ hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmada, Morley ve Fong (1995), Nalla ve Hummer (1999), Mesko ve arkadaşları (2005), Nalla ve Hwang (2006), Van Steden ve arkadaşları (2015), Nalla ve arkadaşları, (2009), Lee (2009) ve Manzo'nun (2010) gerçekleştirmiş oldukları araştırma sonuçları doğrultusunda

Türkiye'deki polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliğine ilişkin algılarının farklılaşabileceği öngörülmüştü. Araştırma sonuçları bu hipotezi doğrulamıştır. Zonguldak'ta görev yapan polis memurları, burada çalışan özel güvenlik görevlilerinin işbirliğine ilişkin algılarından istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha düşük algı düzeyine sahiptirler. Analiz neticesinde tespit edilen algı farkının kaynaklarını daha net şekilde ortaya koyabilmek amacıyla ölçek maddeleri arasındaki fark analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre polis memurlarının, özel güvenlik görevlileri kadar göreve ilişkin kendileriyle yeterli iletişimi sağlayamadıkları, yeterli desteği hissedemedikleri, yeterli derecede kendileriyle anlaşamadıkları ve yeterli desteği kendilerinden göremedikleri anlaşılmıştır. Bu sonuçlar polis memurları ile özel güvenlik görevlileri arasındaki işbirliğinin özel güvenlik görevlilerinin algıladıkları düzeyde olmadığına işaret edebilir. Polis memurları ile özel güvenlik görevlileri arasındaki işbirliğinin üst seviyeye çıkartılabilmesi için öncelikle özel güvenlik görevlilerinden başlamak üzere her iki grubun da işbirliği algısını yükseltecek tedbirlerin alınması gerekmektedir. Öncelikle var olan işbirliğinin etkinlik ve verimliliğinin sağlanabilmesi amacıyla şu öneriler göz önüne alınabilir;

- Polis memurlarının işbirliğine ilişkin beklentileri ile bu beklentilerinin gerçekleşmemesine vesile olan sebepler belirlenebilir.
- Belirlenen beklentiler ile bu beklentilerin gerçekleşmeme sebepleri analiz edilerek özel güvenlik görevlilerine toplantı ve etkinliklerle anlatılabilir.
- Gerçekleştirilen toplantılarda özel güvenlik görevlilerinin polis memurlarından beklentileri alınarak farkındalık yaratabilmek amacıyla polis memurlarına iletilebilir.
- Aradaki iletişimin geliştirilmesi amacıyla ortak eğitimler ve toplantılar geliştirilebilir.
- Ortak eylem planları oluşturularak tatbikatlar gerçekleştirilebilir.
- Özel güvenlik görevlilerinin bilgi ve yetkinliklerini artıracak eğitimler düzenlenebilir.

Türkiye'de polis ile özel güvenlik arasında var olan işbirliğinin sadece etkinlik ve verimliliğinin artırılmasının, bu iki unsur arasındaki işbirliğinin genel güvenliğe yeterli katkı sağlayamayacağı Dünya'da gerçekleştirilen çeşitli işbirliği projelerinden anlaşılmaktadır. Bu nedenle Türkiye'de gerçekleştirilen KAAN Projesinin (Demirci, 2020) önemi ortaya çıkmaktadır. Halihazırda devam eden proje kapsamındaki polis özel güvenlik işbirliğinin tüm Türkiye'ye yayılması önem arz etmektedir. KAAN Projesinin geliştirilmesi esnasında bu araştırma sonuçların ele alınarak öncelikle polis memurları ve özel güvenlik görevlileri arasındaki algı farkını en aza indirecek tedbirler alınmalıdır. Bununla birlikte her ne kadar KAAN Projesi makro bakış açısıyla tüm Türkiye'deki polis ve özel güvenlik görevlilerinin işbirliğini ve entegrasyonunu amaçlamış olsa da, il bazlı kültürel ve yönetsel farklılıklar projenin mikro düzeyde çeşitliliğini ortaya çıkarabilme potansiyeline sahiptir. Bu nedenle illerin genel güvenliğine risk oluşturacak unsurlar özne olarak tespit edilerek polis memurları ile özel güvenlik görevlileri arasında KAAN Projesi kapsamında oluşturulan işbirliği öncelikleri bu yönde yapılandırılabilir. Öte yandan Dünya'daki örnekler ele alınarak KAAN Projesi haricinde il bazlı daha spesifik amaçlarla mikro işbirliği projeleri de gerçekleştirilebilir.

Araştırmada ayrıca Paek, Nalla ve Lee (2020), Nalla ve Hwang (2006) ile Nalla ve Hummer'in (1999) yaptıkları araştırmanın sonuçları ele alınarak polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliği algılarının demografik özelliklerine göre farklılaşacağı öngörülmüştü. Araştırmada kadın polis memurlarının ve kadın özel güvenlik görevlilerinin erkeklere göre daha yüksek işbirliği algısına sahip oldukları tespit edilmiştir. Alan yazında bu hususu tespit eden araştırmaya rastlanmamıştır. Araştırma sonuçlarının bu şekilde sonuçlanmasında kadınların erkeklere göre iletişimde daha yetkin olmaları (Çetinkaya, 2011; Köroğlu, 2006; Serin, 2004) ve yardım konusunda daha hassas olmaları (Garaigordobil, 2009; Serpen ve Hasgül, 2015) etkili olmuş olabilir. Bununla birlikte erkek çalışanların erkeklerle işbirliği, yardımlaşma ve dayanışma davranışları ile erkek çalışanların kadınlarla işbirliği, yardımlaşma ve dayanışma davranışı farklılık gösterebilir veya erkekler, kadınları daha güçsüz olarak değerlendirip yardımsever davranış sergiliyor olabilirler. Bu hususların araştırılmasında fayda bulunmaktadır.

Araştırmada polis memurlarının ve özel güvenlik görevlilerinin karşılıklı işbirliği algılarının çalışma sürelerine göre farklılaştığı tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları özel güvenlik görevlilerinin çalışma süreleri arttıkça işbirliği algılarının azaldığına işaret etmektedir. Ayrıca araştırma sonuçları 6-10 yıl çalışma süresine sahip polis memurlarının diğer gruplardan daha düşük işbirliği algısına sahip olduğu anlaşılmıştır. Nalla ve Hummer (1999) 10 yıldan az çalışma süresine sahip polis memurlarının 10 yıldan daha fazla çalışma süresine sahip olanlardan daha yüksek işbirliği algısına sahip olduklarını tespit etmiştir. Nalla ve Hwang (2006) ise beş yıl ve daha az çalışma süresine sahip özel güvenlik görevlilerinin beş yıldan daha fazla çalışma süresine sahip olanlardan daha yüksek işbirliği algısına sahip olduğunu tespit etmiştir. Bu araştırma sonuçları polis memurları açısından tutarsızlık ifade etse de özel güvenlik görevlileri açısından paralellik göstermektedir. Polis memurları açısından 6-10 yıl arası iş deneyiminin olduğu yaşlar, kariyer ortası döneme denk gelmektedir. Kariyer ortası dönem çalışanlar açısından rekabetin en yoğun yaşandığı dönemdir. Çalışanın kendini göstermeye çalıştığı ve kariyeri için mücadele ettiği yıllardır (Özdemir, 2005). Bu nedenle araştırmaya katılan polis memurlarından 6-10 yıl iş tecrübesine sahip olanlar diğerlerine göre daha az yardımsever davranışı göstermiş olabilir. Bu konunun daha ayrıntılı araştırılmasında yarar bulunduğu değerlendirilmektedir. Bununla birlikte iş deneyimi daha fazla olan özel güvenlik görevlilerinin işbirliği algılarını olumsuz yönde etkileyen faktörlerin tespitine yönelik araştırmaların yapılmasına da ihtiyaç bulunmaktadır.

Araştırmada özel güvenlik görevlilerinin polis işbirliği algılarının yaşlarına ve eğitim düzeylerine göre de farklılaştığı tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları özel güvenlik görevlilerinin yaşları yükseldikçe polis işbirliği algılarının azaldığını işaret etmektedir. Bununla birlikte lisans mezunu özel güvenlik görevlilerinin ilköğretim mezunu özel güvenlik görevlilerine göre daha düşük işbirliği algısına sahip olduklarını ifade etmektedir. Paek, Nalla ve Lee (2020) gerçekleştirmiş oldukları araştırmada her ne kadar özel güvenlik görevlilerinin yaş ve eğitim düzeylerinin kendilerinin işbirliği algılarını etkilediğini ortaya koymuşlarsa da, yaş ve eğitim düzeyinde hangi grupların farklılaştığını işaret etmemişlerdir. Diğer bir çalışmada Nalla ve Hwang (2006) özel güvenlik görevlilerinin işbirliği algılarının yaşlarına göre farklılaşmadığını tespit etmiştir. Alan yazında yeterli araştırma bulunmaması sebebiyle yaş ve eğitim düzeyinin polis memurları ve özel güvenlik görevlilerinin işbirliği algılarıyla ilişkisini ortaya koymaya yönelik araştırma yapılmasında fayda bulunduğu değerlendirilmektedir.

Araştırma sonuçları Türkiye’de gerçekleştirilecek polis özel güvenlik işbirliği çalışmalarında öncelikle ele alınacak hedef kitleyi işaret etmekle uygulamacılara yol gösterir niteliktedir. Bununla birlikte demografik özelliklere göre farklılaşan işbirliği algılarının sebeplerini ortaya koymaya yönelik gerçekleştirilecek nitel ve nicel araştırmalara ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir. Zonguldak ilinde polis memurları ile özel güvenlik görevlileri arasındaki işbirliğini geliştirmeye yönelik herhangi bir faaliyet yürütülmesi düşünülürse, bu faaliyet sonrasında araştırmanın tekrarlanarak grupların işbirliği algılarının farklılaşp farklılaşmadığı tekrar test edilebilir. Böylece işbirliğinin geliştirilmesine yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin amacına ulaşp ulaşmadığı anlaşılabilir. Ayrıca polis özel güvenlik işbirliğinin geliştirilebilmesi için polis memurları ve özel güvenlik görevlilerini bu işbirliğine sevk eden unsurların tespitine yönelik araştırmaların da yapılması gerekmektedir.

Araştırma Zonguldak ilinde görev yapan polis memurları ile özel güvenlik görevlilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Başka bölgelerde yapılacak çalışmaların sonuçları farklılaşabilir. Bu durum araştırmanın bir sınırlılığı olarak kabul edilebilir. Araştırmada her ne kadar tam sayım örneklem kullanılmış olsa da evrenin tümünden araştırmaya katılımı sağlanamamıştır. Bu durum da araştırmanın diğer bir sınırlılığı olarak ele alınabilir.

Araştırmaya başlamadan önce Polis Akademisi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’ndan 22.06.2020 tarihinde 2020/03 sayılı karar alınmıştır. Araştırmanın tüm aşamalarında etik kurallara hassasiyetle dikkat edilmiştir.

KAYNAKÇA

- BOVAIRD, T. (2004). “Public–Private Partnerships: From Contested Concepts to Prevalent Practice”. *International Review of Administrative Sciences*, 70 (2): 199–215.
- BRINKERHOFF, D.W., & BRINKERHOFF, J.M. (2011). “Public–Private Partnerships: Perspectives on Purposes, Publicness, and Good Governance”. *Public Administration and Development*, 31 (1): 2–14.
- BUTTON, M. (2008). *Doing Security: Critical Reflections and An Agenda for Change*, Basingstoke: Palgrave
- CETINKAYA, Z. (2011). “Türkçe Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi”. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 567-576.
- CHINWOKWU, E. C. (2018). “An Assessment Of The Relationship Between Private Security Companies and The Police in Crime Prevention in Lagos Metropolis, Nigeria”. *International Journal of Police Science & Management*, 20 (1), 80-93.
- COESS (2009). *Private Security in Europe, CoESS Facts and Figures 2008*, Belgium: CoESS
- COESS (2015). *Avrupa Özel Güvenlik Şirketleri Birliği'nin 2015 Raporu*. <http://www.coess.org/newsroom.php?page=facts-and-figures> . Erişim tarihi: 01.10.2020
- COPELAND, C.L., DOBBS, R.R., & del CARMEN, A. (2007). “Re-Examining The Perceived Relations between Police Officers and Security Personnel”. *Law Enforcement Executive Forum*, 7(4), 151-162.

- DEMIRCI, U. (2019). “Özel Güvenlik Polis İşbirliğinin Özel Güvenlik Görevlilerinin İş Doyumları Üzerine Etkisi”. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11 (1), 490-503.
- DEMIRCI, U. (2020). “Türkiye’de Polis Özel Güvenlik İşbirliği Örneği-KAAN: Bir Eylem Araştırması”. (Tam metin bildiri), Uluslararası Marmara Sosyal Bilimler Kongresi, Bahar, Türkiye: Kocaeli
- GARAIGORDBIL, M. (2009). “A Comparative Analysis of Empathy in Childhood and Adolescence: Gender Differences and Associated Socio-Emotional Variable”. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, 9(2), 217-235.
- GREENE, J. R., SEAMON, T. M., & LEVY, P. R. (1995). “Merging Public and Private Security for Collective Benefit: Philadelphia’s Center City District”. *American Journal of Police*, 14(2), 3-20.
- GUNDOGDU, S. (2014). “Su Ürünlerinde Çoğunlukla Uygulanan Çoklu Karşılaştırma (POST-HOC) Testleri”. *Journal of Fisheries Sciences.com*, 8 (4), 310-316.
- JOHNSTON, L. (1992). *The Rebirth of Private Policing*. London: Routledge .
- JONES, T., & NEWBURN, T. (1995). “How Big is the Private Security Sector?”. *Policing and Society*. 5, 221–232.
- KOROGLU, M. (2006). “Emniyet Teşkilatı Emniyet Hizmetleri Sınıfı Personelin İletişim Becerilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- LEE, J.L. (2009). “Police Officers’ Perception Concerning The Roles of Private Security”. *Korean Security Journal*, 18, 101-118.
- MANZO, J. (2010). “How Private Security Officers Perceive Themselves Relative to Police”. *Security Journal*, 23, 192-205.
- MESKO, G., NALLA, M. K., & SOTLAR, A. (2005). “Cooperation of Police and Private Security Officers in Crime Prevention in Slovenia”. (İçinde: Marks, E., Meyer, A. ve Linssen, R. Ed.), *Quality in Crime Prevention*. Demand GmbH, Norderstedt, 133-143.
- MONTGOMERY, R., & GRIFFITHS, C.T. (2015). *The Use of Security Services for Policing*, Canada Public Safety Research Division, Research Report: 2015-R041.
- MORLEY, H. N., & FONG, R. S. (1995). “Can We All Get Along? A Study of Why Strained Relations Continue to Exist Between Sworn Law Enforcement and Private Security”. *Security Journal*, 6, 85-92.
- MRAOVIC, I.C., DERK, D., & ASANCAIC, V. (2017). “Perceptions of The Profession and Working Conditions As Preconditions for Cooperation between The Police and Private Security in Large Cities”. (Tam metin bildiri). *International Scientific Conference*, Makedonya: Üsküp.
- NALLA, M. K., & HUMMER, D. (1999). “Relations Between Police Officers and Security Professionals: A Study of Perceptions”. *Security Journal*, 12(3), 31-40.
- NALLA, M. K., & HWANG, E. (2006). “Relations Between Police and Private Security Officers in South Korea”. *PIJPSM*, 29 (3), 482-497.

- NALLA, M., & NEWMAN, G.R. (1990). *A Primer in Private Security*, New York: Harrow and Heston.
- NALLA, M.K., MADAN, M., & MESKO, G. (2009). "The Role of Perceived Relationships Between Slovenian Police Officers Vis-A-Vis Private Security Personnel in Predicting Job Satisfaction". *VARSTVOSLOVJE*, 11(2), 329-344.
- PAEK, S. Y., NALLA, M.K., & LEE, J. (2019). "Perception of Police Legitimacy among Private Security Officers". *Security Journal*, 32, 287-305.
- PRENZLER, T., & SARRE, R. (2012). "Public-private crime prevention partnerships" (In: Prenzler T. (Eds)) *Policing and Security in Practice, Crime Prevention and Management Series*. Palgrave Macmillan, London.
- OZDEMİR, Y. (2005). "Kariyer Devreleri ile Örgütsel Vatandaşlık Eğilimi Arasındaki İlişki: Sakarya Üniversitesi İ.İ.B.F. Örneği". (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- SARRE, R. & PRENZLER, T (2009). *The Law of Private Security in Australia* (2nd edition), Sydney, Thomson LBC.
- SARRE, R. (2011). "The Future of Police Cooperation-Police and Private Security Partnerships: Trends and Issues". Nordic Police Research Conference. (Tam metin bildiri). UMEA University, 183-195.
- SARRE, R., & PRENZLER, T. (2011). *Private Security and Public Interest: Exploring Private Security Trends and Directions for Reform in The New Era of Plural Policing*, Adelaide: University of South Australia.
- SERİN, N.B. (2004). "İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin İletişim Becerilerine İlişkin Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(4), 443-452.
- SERPEN, A.S., & HASGUL, E. (2015). "Sosyal Hizmet Uzmanlarında Empatinin Önemi ve Yardım İlişkisi Üzerindeki Etkisi". *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 15(35), 37-52.
- STENNING, P. C. (2000). "Powers and Accountability of Private Police". *European Journal on Criminal Policy and Research*, 8(3), 325-352.
- TABACHNICK, B.G., & FIDELL, L.S. (2013). *Using Multivariate Statistics*, (sixth ed.), Boston: Pearson.
- TILLEY, N., & HOPKINS, M. (1998). *Business As Usual: An Evaluation of The Small Business and Crime Initiative*, London: Home Office.
- VAN den BERG, E. (1995). "Crime Prevention on Industrial Sites: Security Through Public-Private Partnerships". *Security Journal*, 6(1), 27-35.
- VAN STEDEN, R., VAN DER WAL, Z., & LASTHUIZEN. K. (2015). "Overlapping Values, Mutual Prejudices: Empirical Research into The Ethos of Police Officers and Private Security Guards". *Administration and Society*, 47 (3), 220-243.
- YAZICIOĞLU, Y., & ERDOĞAN, S. (2004). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Detay Yayıncılık.